

Nota de premsa

13 de gener de 2026

La síndica demana revisar el model de transparència per adequar-lo a les noves necessitats

- **L'informe anual de transparència constata que els darrers deu anys s'han fet avenços significatius, però alerta que la manca de recursos humans i materials i el desequilibri territorial en limiten l'efectivitat**
- **L'informe presenta deu propostes de modificació de la normativa per aconseguir una Administració més transparent i orientada a generar impactes positius a la ciutadania**

Avui s'ha publicat el novè *Informe anual sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern*, corresponent a l'any 2024, que avalua el compliment de la Llei 19/2014.

Deu anys després de l'entrada en vigor de la Llei, el balanç és clar: el model català de transparència ha avançat, però encara arrossega mancances estructurals que en limiten l'eficàcia. En aquest context, la síndica posa de manifest que és el moment de fer balanç, d'anar més enllà del compliment estrictament normatiu i de revisar el model de governança de la transparència per adaptar-lo i millorar-lo. A més, destaca que l'eficàcia de la transparència requereix la implicació real de tots els agents econòmics i socials, tant del sector públic com del privat.

Enguany, el 88,6 % de les 1.007 administracions i ens receptors de fons públics als quals s'ha demanat informació l'han lliurada, el segon percentatge més alt de la sèrie històrica.

Pocs recursos per a una exigència creixent

Una de les principals alertes de l'informe és la dotació insuficient de recursos humans i econòmics. El 64 % de les administracions catalanes no disposen de cap persona destinada a jornada completa a les tasques de transparència, accés a la informació pública i bon govern. A més, només el 17,4 % han creat una unitat d'informació específica, tal com estableix el Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública.

Aquest dèficit es produeix en un context d'increment sostingut de les sol·licituds d'accés a la informació pública, que creixen a un ritme superior al 30 % anual i tensionen especialment les organitzacions amb menys capacitat.

Municipis rurals: la doble velocitat de la transparència

L'informe torna a evidenciar la doble velocitat territorial en el compliment de la normativa en matèria de transparència. Els municipis rurals, especialment els més petits, són els que tenen més dificultats per complir les obligacions legals, a causa tant de la manca de recursos com de les limitacions de la seva estructura organitzativa.

Resultats de l'avaluació dels principals àmbits

Transparència: publicitat activa i accés a la informació pública

Els portals de transparència de la majoria d'administracions territorials inclouen el contingut mínim establert per la normativa. Tot i això, el grau de compliment es redueix en les administracions municipals amb menys habitants i en els ens dependents. Tot i que s'ha avançat significativament en publicitat activa, la síndica insisteix en la necessitat de fer un pas més i millorar tant el contingut com l'accessibilitat d'aquesta informació. Així, per exemple, encara hi ha marge de millora en aspectes com l'accessibilitat, l'actualització i la capacitat de reutilització de la informació publicada.

Pel que fa als portals de transparència dels partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials, aquests presenten més mancances, sobretot en relació amb la informació econòmica i de contractació.

Quant a les sol·licituds d'accés a la informació pública, l'informe destaca un increment del 28 % respecte de l'any anterior. L'augment més significatiu s'ha produït en municipis petits, amb menys recursos per atendre les sol·licituds. Tant la Generalitat com el Consorci Administració Oberta de Catalunya estan fent esforços per complir amb els requeriments que la institució del Síndic de Greuges ha fet en anys anteriors, de manera que s'ha reduït el nombre d'administracions que obliguen a incloure una motivació quan es presenta una sol·licitud (només són el 3,2%).

Bon govern

El Bon Govern és el conjunt de principis i pràctiques que busquen garantir una administració pública íntegra i responsable, i alhora eficaç, orientada a satisfer les necessitats i els drets de la ciutadania.

Les dades mostren que només el 44 % de les administracions han aprovat un codi de conducta per als alts càrrecs. Entre les que en disposen, la majoria no publiquen el seguiment de la seva implementació ni de les mesures antifrau previstes.

A més, la cultura de l'avaluació segueix sent una assignatura pendent per a les administracions públiques: només el 6,4 % disposen d'indicadors d'avaluació i el 13 %, de cartes de servei. Pel que fa a les cartes, es constata que, principalment, estan pensades per informar sobre els serveis que ofereix l'administració, però no inclouen els compromisos ni els resultats de l'avaluació d'aquests serveis.

Quant a la qualitat normativa, només el 12 % de les administracions elaboren un pla amb les iniciatives normatives que s'haurien d'aprovar l'any vinent. L'avaluació normativa tampoc forma part de les dinàmiques de treball de la gran majoria d'administracions.

Govern obert

Durant el 2024, les administracions han rebut un 24 % més de propostes, suggeriments i opinions de la ciutadania, les empreses i el tercer sector. Tot i aquest increment, encara hi ha molt marge de millora per fomentar la participació ciutadana en la definició, l'aplicació i l'avaluació de les polítiques públiques.

Registre de grups d'interès

L'informe alerta d'un retrocés significatiu, del 24 %, en el nombre de reunions registrades amb els grups d'interès i conclou que aquest és l'àmbit en què menys s'ha implementat la Llei 19/2014.

Revisar el model per guanyar impacte

Després d'una dècada d'aplicació de la Llei 19/2014, la síndica conclou que cal **revisar el model normatiu i de governança** de la transparència per adaptar-lo a la realitat organitzativa i territorial de Catalunya. En aquest sentit, entre les línies d'actuació prioritàries, destaca les següents:

- Adoptar una concepció integral del bon govern que inclogui tot el personal de les administracions, no només els alts càrrecs, amb l'objectiu de prevenir les males pràctiques i afavorir una bona administració en benefici de la ciutadania.
- Introduir millores efectives en la publicació d'informació sobre contractació i sobre l'atorgament de subvencions i ajuts per part dels ens públics.
- Garantir una aplicació efectiva del principi d'equitat vertical, adaptant les obligacions en matèria de transparència a la capacitat organitzativa de cada ens.
- Establir una regulació més sistemàtica de la participació ciutadana, amb una definició clara dels drets i els límits de la participació.
- Incorporar mecanismes d'avaluació i seguiment de les mesures de transparència que tinguin un impacte real en la millora de la gestió pública.
- Millorar el sistema sancionador, incorporant mecanismes efectius de reparació i de justícia restaurativa en l'àmbit de la gestió administrativa de la transparència.